

Vorstii p. mansit. Eglishemius Vorstii antagonista nunci-
peruisse nunciatur. Sed quid ego hoc ad te, Vir Clarissi-
me, qui de hisce. inde ex nostris orig. literis docto-
rum certior sis. Accipies tamen hoc in bonam par-
tem spero, et animum probabis. si quid pro te in his
locis efficere possum, habetis me tibi semper paratissi-
mum. Ego huc veni Noccenatum iussu expecta-
tury conditionem, quam Dominus benigne ostendet.
Sed hactenus ne spes illius affulget. Sors mea in manu
Domini, ejus solius est ostendere. occasionem commo-
das. Feci, quod mei fuit officii, ut spero, de cetero
commendo viam meam Domino, ipse faciet. For-
tunam mihi fingere non possum, ingenium s. ut ille
ait/potui, sed non sine Numine. Vale Vir Clarissi-
me et importunitati meae ac stomacho ignosce.
Dominus Deus te, in usum Eulensii sui adhuc aliquandiu
incolumem conservet, qui dixit: Etiam in senecta
vos portabo; te clementer in hac grandi etate fove-
at. Obsecro R. D. D. Oppenheim, praecceptorem meum
optimè de me meritum data occasione ex me
salutes. Faxo, ut quamprimum à me literas habeat,
et gratias pro fidei institutione. Nunc plura
scribere non licet. Groningae 1614. die 25. Martij
Salutat te et R. D. D. Oppenheim reverenter avunculus
meus senio et morbo confectus, nec quicquam aliud,
nisi beatam migrationem expectans.

184.

Clarissimo D. Pareo Salutem per Iñm nostrum
Iesum Christum precatur Jacobus ad Portum.
Redditus est mihi superioribus nundinis, vir Reverende, cla-
rissime et multis nominibus mihi colende, una cum
epistolis liber tuus eruditissimus de gratia et libero
arbitrio adversus impudentissimum illum Romanæ
meretricis proci Robertum Bellarminum, pæn-
tissimo consilio conscriptus, et ex singulari benevolentia
Dono

307
Sonus ad me transmissus, pro quo gratiam et habes et de a^o 1614.
habebiturus sum immortalē. Tantisperē verō mihi
placuit accuratissima et doctissima, illa errorum
Pontificiorum aranea, ut me indefessum lectorem
uno propē decessu à profectione ad extremam usq;
coronidem traduxerit. Nihil ibi violentum, nihil de-
sortum, nihil affectatum, fraudulentum deniq; nihil,
sed clara, perspicua, erudita, solida, et nominatissimo
ac celeberrimo illo Theologo, qui hodie inter omnes
reliquos, bonorum omnium suffragis primas tenet,
digna omnia. Deus O. M. per eam, quam tam stre-
nuè ac feliciter tueris, gratiam te ad nominis tui
gloriam, Ecclesie inter tot schismata ac dissidia mise-
randum in modum fluctuantis edificationem, et veri-
tatis celestis, cujus luci, nullis non fraudum et calumni-
arum prestigis, tenebre ofunduntur, propagationem
ac defensionem ad Nestoreos usq; annos saluum et
incolumem conserveat. Pestis, quæ vehementissimè
hic coarct, jam tamen extincta et familiam meam
et totam scholam penitus fere dissipavit, et circiter
2000. ex hac urbe sustulit. Schola tamen iterum per
divinam gratiam florere incipit. Deus pro sua beni-
gnitate largiatur incrementum. Regis Galliarum
nomine conscripta sunt in Helvetia sex milia mi-
litum, qui hodierno die se ad iter accingunt; Spiritus
Sanctus ipsorum comes sit. In Helvetia, ut et in vici-
nis locis tranquilla sunt et pacata omnia. Migrabit
ad vos, hinc nundinis, ut existimo doctissimus quidam
juvenis Christophorus Lurhardus, cognatus meus et Pri-
ncipalis Bernensis, viri optimi filius, quem tua digni-
tati commendatissimum esse cupio, polliceorq; omnia
benevolentie et humanitatis officia omnib; quicunq;
tuis literis instructi aliquando ad nos accesserint.
Saluto etiam quam officiosissimè doctissimum et
prestantissimum virum Fr. Johannem Philippum
Pareum, filium tuum, quem una cum reverendo
parente divina protectioni studiosissimè comendo.

In Frisia orientali incidi in Ministrum quendam
nomine Jh. Fickium, qui mihi scriptum quoddam tuum
de sententia D. Piscatoris exhibuit. Obnixè Tuam
Dignitatem rogo, ut illius quoque per amanuensem ali-
quem me participem faceret, non dedignetur.
Lausanne 13. Martij 1614.

185.

Clar. D. Pareo Lib. Lubbertus S. D. P.
Superiori estate scribebam et simul mittebam
tibi meos commentarios ad errores Vorstii.
Ab eo tempore nihil abs te accepi, ut ambigam, an
tibi aliquid humanitus auiderit. Rogo autem Te,
mi Paree, si adhuc superstes es, ut me de tua va-
letudine certiores facias, et simul significes
an in refutatione Bellarmini pergas. Ego redi-
eram ad Bellarminum, sed non permittunt Hollandi,
ut in eo retereundo laborem. Vorstius enim
contra me edidit paradoxon, in qua causa defer-
ta ad convicia prolabitur. Ego jam para-
veram responsionem, sed ejus editionem dispuent
Amici. Ab eo tempore etiam Protius in me
irruit, et per meum litus oppugnat totum regi-
men Ecclesiarum nostrarum. Haec etiam respondi
et eam responsionem post paucos dies typographo
dabo. Si non est molestum perscribe ad me judicium
tuum de transmissis commentariis. Saluta filium
tuum. Philippum Pareum, et Henricum Altin-
gium, à quo etiam responsum expecto. Vale.
Franekeræ 1614. die 15. Januarij.

186.

Clar. D. Pareo Jac. Fabricius S. I. P.
Biennium ferme est, vir Clarissime, quo nullus
ad te sedi literas, non tam voluntate mea vel
oblivione veteris nostrae amicitiae, quam quod
varius impeditis morbis à scribendi officio absti-
nere coactus fui. Vexavit me et excarnificavit
longo